

Koronavirus

Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen

THL:n seurantaraportti, viikot 33–34/2020,
26.8.2020

Valtakunnallisesti uusien tartuntojen määrä on edelleen kohtalaisen pieni, mutta tapausmäärät ja ilmaantuvuus ovat nousseet heinäkuun alun mataliin lukuihin nähden. Tuoreimman seitsemän päivän seurantajakson aikana (15.-21.8.) todettiin 159 uutta tautitapausta (2,9 tapausta 100 000 asukasta kohti), kun luvut olivat 153 uutta tapausta ja ilmaantuvuus 2,8 tapausta 100 000 asukasta kohti edellisellä seurantajaksolla (8.-14.8.). Virustestauksen kapasiteetti on yli 14 000 testiä päivässä.

Rajavalvonta ja karanteenisuositukset palautettiin useiden EU- ja muiden maiden ja Suomen väliin liikenteeseen. Suomen, Ruotsin ja Norjan rajaliikennettä rajoitettiin, mutta se on sallittua rajoitetusti rajayhteisöjen välillä. Kasvomaskien käytöstä annettiin THL:n suositus, joka koskee tilanteita, joissa turvallista etäisyyttä ei voida noudattaa, erityisesti julkista liikennettä niillä alueilla joilla koronatartuntoja on eniten. Etätyösuositus on edelleen voimassa, samoin kokoontumisrajoitukset ja ravintoloiden käyttöä koskevat rajoitukset.

Työikäisillä merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta kokevien osuus vaikuttaisi olevan nousussa ja toiveikkuus tulevaisuuden suhteen vähenemässä. Lähes puolet työikäisistä on huolissaan siitä, että läheinen ihminen saa koronavirustartunnan. Valtaosa luottaa siihen, että terveydenhuoltojärjestelmä kykenee hoitamaan koronaviruspotilaat.

Poliisin tilastoissa epidemia näkyy etenkin hälytystehtävien määrissä. Turvakotien käyttöaste on noussut normaalille tasolle hiljaisen kevään jälkeen.

Kokoaikaisesti lomautettuja työttömiä työnhakijoita oli yhteensä noin 65 000 viikon 35 alussa (25.8.). Lomautettujen määrä on vähentynyt edelleen selvästi. Myös alkaneet lomautusjaksot ovat vähentyneet kevään ja kesän kuluessa.

Useiden kaupunkien jätevesissä on todettu koronavirusta elokuussa. THL:n jätevesiseurannassa on todettu koronavirusta erityisesti Helsingin Viikinmäen, Espoon Suomenojan ja Turun Kakolanmäen jätevedenpuhdistamoista kerätyistä jätevesinäytteistä. Lisäksi virusta on todettu elokuussa yksittäisistä näytteistä Raumalla, Tampereella ja Vaasassa.

Väestön koronatiedon tarve on lisääntynyt merkittävästi: Digi- ja väestötietoviraston koronaneuvonnassa oli yli 2000 yhteydenottoa viikolla 32 (kaksinkertainen määrä heinäkuuhun verrattuna). Viikolla 33 yhteydenottojen määrä nousi jo yli 3500:een.

Avosairaanhoidon lääkäri- ja hoitajakäyntejä odottavien henkilöiden lukumäärä on laskevalla trendillä. Avohuollon käyntimäärät kääntyivät hienoiseen nousuun viime viikkojen aikana.

Omakannan käyttö on kasvanut poikkeuksellisen paljon elokuun alussa. Myös alaikäisten (alle 18-vuotiaat) ja huoltajien alle 10-vuotiaiden lastensa puolesta tekemät asiointit ovat kasvaneet moninkertaisiksi. Palvelujärjestelmän toimintaa laajasti heijastelevien palvelutapahtumien ja asiakirjojen lukumäärät ovat nousevalla trendillä. Uusien elinluovutustestamenttien lukumäärät ovat voimakkaassa kasvussa kevään poikkeusolojen tapaan.

Perustoimeentulotuen ja työttömyysturvan saajien määrät olivat korkeimmillaan kesäkuussa, mutta heinäkuussa tuen saajien määrät kääntyivät hienoiseen laskuun. Työttömyysturvan hakemuksia tuli eniten huhtikuussa, jonka jälkeen hakemusmäärät ovat laskeneet, mutta pysyneet edelleen hieman edellisvuotta suurempina. Perustoimeentulotuen hakemusmäärät ovat edellisen vuoden tasolla.

Koronaviruksen oirearvioita on tehty yli 80 000 viikoittain elokuussa. Suomalaisista lääkemääräyksistä ulkomailla tehtyjen reseptilääkeostojen lukumäärä väheni matkustusrajoitusten aikana, mutta saavutti heinäkuussa vuoden 2019 tason. Koronaviruksen osoittamiseksi tehdään nykyisin noin 70 000 testiä viikoittain.

Tässä seurantaraportissa kerrotaan:

- Psykkinen kuormittuneisuus lisääntyy?
- Koronaan liittyy paljon huolia
- Toiveikkuus tulevaisuuden suhteen vähenemässä?
- Poliisin kotihälytysten määrä on lisääntynyt viime vuoteen verrattuna
- Turvakotien käyttöaste noussut edellisvuoden tasolle hiljaisen kevään jälkeen
- Lomautettujen määrä ja alkaneet lomautukset ovat vähentyneet
- Koronavirusta todettu jätevesissä usean kaupungin alueella elokuussa
- Suomalaisien koronaan liittyvän tiedon tarve lisääntyi selvästi elokuussa
- Avosairaanhoidon käyntejä odottavia henkilöitä vähemmän vuonna 2020 kuin edellisvuonna?
- Avohuollon palvelujen käynnit uudella tasollaan kevästä 2020
- Senioriasiakkaiden lukumäärät ja käynnit alkuvuotta pienemmät
- Hammashoidon ja pitkäaikaissairausten hoitokäyntejä jää edelleen toteutumatta
- Perustoimeentulotuen ja työttömyysturvan saajien määrä kääntyi hienoiseen laskuun heinäkuussa, hakemusmäärät edellisvuoden tasolla
- Koronaviruksen oirearvioita on tehty ahkerasti heinä-elokuussa
- Suomalaisien reseptilääkeostot ulkomailla vähenivät keväällä 2020
- Koronavirustestien lukumäärät elokuussa lähes nelinkertaiset kevääseen verrattuna

Viikkoraportin tietoja julkaistaan myös verkkosivulla: thl.fi/koronanvaikutukset

[Katso aiemmat seurantaraportit täältä](#)

Viikkoraportin ovat toimittaneet:

Juha Honkatukia, tutkimuspäällikkö, THL

Vuokko Härmä, erikoissuunnittelija, THL

Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL

Laura Kestilä, tutkimuspäällikkö, THL

Pekka Rissanen, tietoylijohtaja, THL

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi

Väestön terveys, hyvinvointi ja elinolot

Psyykinen kuormittuneisuus lisääntyy?

Annamari Lundqvist ja työryhmä

Serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehdyn kyselyn uusimmat tulokset viittaavat siihen, että merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta kokeiden työkäisten osuus olisi nousussa. Osuus on viime viikkoina vaihdellut kuitenkin huomattavasti, mikä selittyy ainakin osittain vastanneiden pienellä lukumäärällä. Psyykkisen kuormittuneisuuden arvioinnissa käytettiin MHI-5 -mittaria ja kuormittuneiksi luokiteltiin ne, joiden kokonaispistemäärä oli korkeintaan 52.

Kuvio: Työkäisten psyykinen kuormittuneisuus viikoilla 18–33. Lähde: THL, Serologinen väestötutkimus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Tulokset perustuvat koronaepidemian serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehtyyn kyselyyn. Tutkimukseen kutsutaan joka viikko satunnaisesti valittu otos 18–69-vuotiaita Suomessa asuvia aikuisia. Kyselyn tiedonkeruu käynnistyi 28.4. Nyt julkaistut tulokset perustuvat 27.4.–16.8.2020 saatuihin vastauksiin.

Koronaan liittyy paljon huolia

Annamari Lundqvist ja työryhmä

Lähes puolet työkäisistä on huolissaan läheisen ihmisen koronavirustartunnasta. Tämä käy ilmi serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehdyn kyselyn uusimmista tuloksista. Lähes yhtä suuri osuus on huolissaan siitä, että tartuttaa koronaviruksen muihin ihmisiin. Valtaosa vastanneista luottaa siihen, että terveydenhuoltojärjestelmä kykenee hoitamaan koronaviruspotilaat.

Kuvio: Koronaan liittyviä huolia kokevien osuudet viikoilla 18–33. Lähde: THL, Serologinen väestötutkimus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Tulokset perustuvat koronaepidemian serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehtyyn kyselyyn. Tutkimukseen kutsutaan joka viikko satunnaisesti valittu otos 18–69-vuotiaita Suomessa asuvia aikuisia. Kyselyn tiedonkeruu käynnistyi 28.4. Nyt julkaistut tulokset perustuvat 27.4.–16.8.2020 saatuihin vastauksiin.

Toiveikkuus tulevaisuuden suhteen vähenemässä?

Annamari Lundqvist ja työryhmä

Koronaepidemialla koetaan olevan monenlaisia vaikutuksia arkielämään. Uusimmat serologisen väestötutkimuksen yhteydessä tehdyn kyselyn tulokset antavat viitteitä siitä, että toiveikkuus tulevaisuuden suhteen on vähenemässä. Vapaa-ajan liikuntaa vähentäneiden osuus näyttäisi lisääntyneen ja univaikeudet yleistyneen.

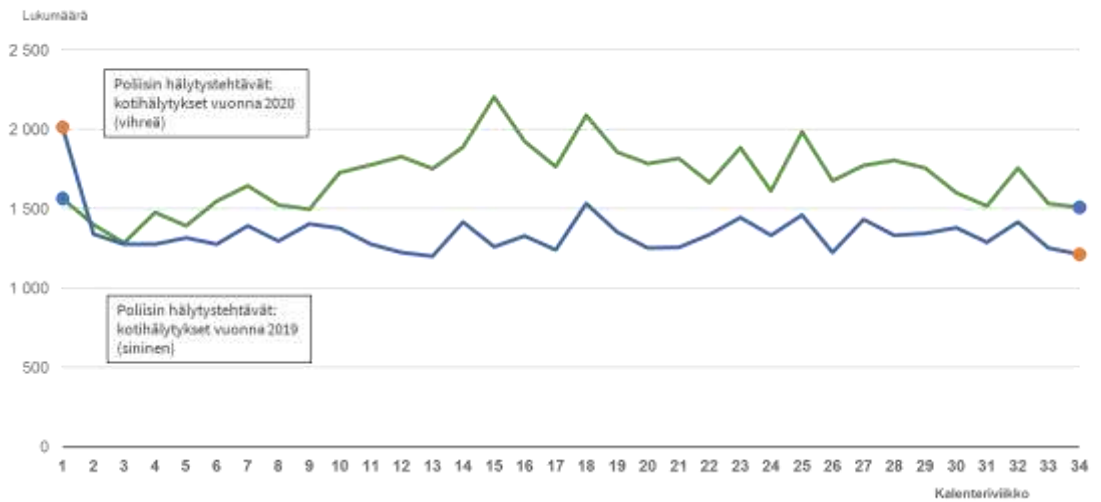
Kuvio: Koronaepidemian koetut vaikutukset arkielämään viikoilla 18–33. Lähde: THL, Serologinen väestötutkimus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Tulokset perustuvat koronaepidemian serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehtyyn kyselyyn. Tutkimukseen kutsutaan joka viikko satunnaisesti valittu otos 18–69-vuotiaita Suomessa asuvia aikuisia. Kyselyn tiedonkeruu käynnistyi 28.4. Nyt julkaistut tulokset perustuvat 27.4.–16.8.2020 saattuihin vastauksiin.

Poliisin kotihälytystehtävien määrä on lisääntynyt viime vuoden verrattuna

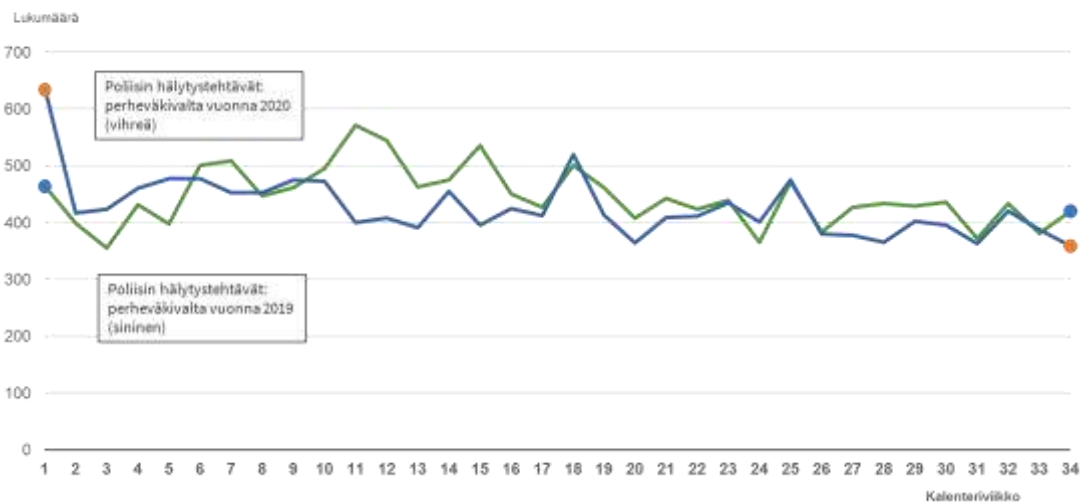
Vuokko Härmä ja Laura Kestilä

Koronaepidemian aikana poliisin tilastoissa on näkynyt kasvua kotihälytysten määrissä. Rajoittamistoimet ja karanteenisuositukset lisäsivät ihmisten kotona viettämää aikaa, jolloin poliisin yleisten paikkojen hälytystehtävämäärät vähenivät, mutta kotihälytykset lisääntyivät. [Poliisin tiedotteessa](#) todetaan, että kotihälytysten syynä oli usein häiriökäyttäytyminen.

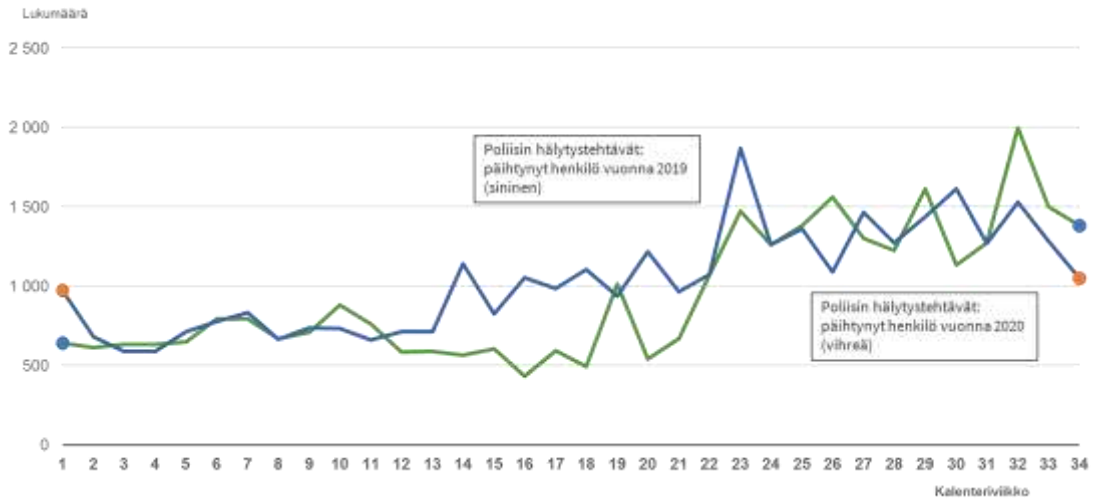
Kuvio: Poliisin hälytystehtävät: kotihälytykset vuosina 2019–2020. Lähde: Poliisihallitus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Myös perheväkivaltaan liittyvät hälytykset kasvoivat alkuvuoden aikana muutamilla prosenteilla edellisvuodesta. Poliisihallituksen elokuun tiedot kertovat kuitenkin, että alkuvuonna poliisin tietoon tuli kokonaisuudessaan vähemmän perheväkivaltajuttuja kuin viime vuoden vastaavana jaksosona. Eroa selittänee se, että poliisin kotihälytykset ovat vain yksi kanava. Normaalitilanteessa perheväkivallasta ilmoittavat usein myös terveydenhoitajat, opettajat ja muut viranomaiset.

Kuvio: Poliisin hälytystehtävät: perheväkivalta vuosina 2019–2020. Lähde: Poliisihallitus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Ravintoloita koskevat rajoitukset ovat poliisin mukaan todennäköisesti lisänneet päihteiden käyttöä kodeissa ja siten päihtyneeseen henkilöön liittyvien hälytystehtävien määrä laski kevään aikana. Kesäkuukausina hälytystehtävien määrä nousi kuitenkin edellisvuoden tasolle.

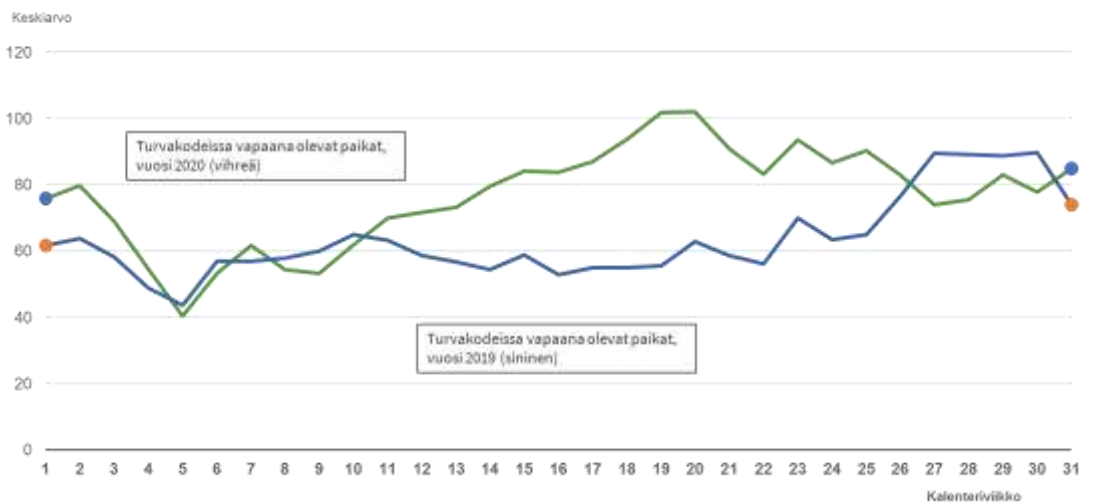

Kuvio: Poliisin hälytystehtävät: pähitynyt henkilö, vuosina 2019–2020. Lähde: Poliisihallitus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Turvakotien asiakasmäärät ovat kasvaneet kevään jälkeen edellisvuosien tasolle

Joonas Peltonen, Vuokko Härmä ja Laura Kestilä

Turvakodeissa oli keväällä poikkeuksellisen hiljaista ja vapaita perhepaikkoja oli viime vuotta enemmän. [THL:n asiantuntijan mukaan](#) vapaiden paikkojen määrään on vaikuttanut pelko virustartunnan saamisesta. Kesällä asiakasmäärät ovat palanneet kohti normaalia, eikä varsinaista kävijäpiikkiä ole havaittu. Vapaiden paikkojen määrässä ja vertailussa on syytä huomioida, että turvakotien perhepaikkojen määrä on lisääntynyt kesken vuosien.

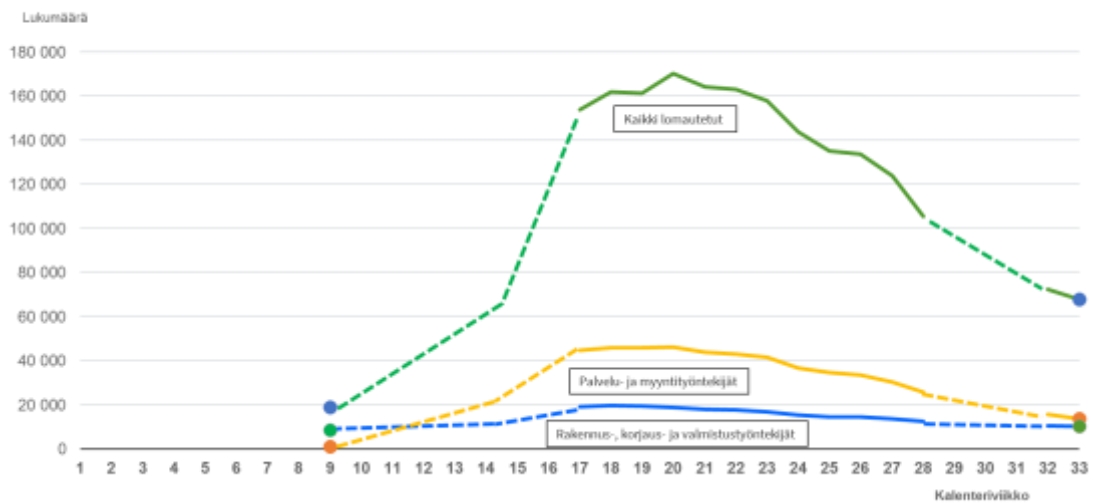
Kuvio: Turvakotien vapaana olevat paikat vuosina 2019 ja 2020. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivulle 26.8.2020.

Lomautettujen määrä ja alkaneet lomautusjaksot vähentyneet

Juha Honkatukia ja Laura Kestilä

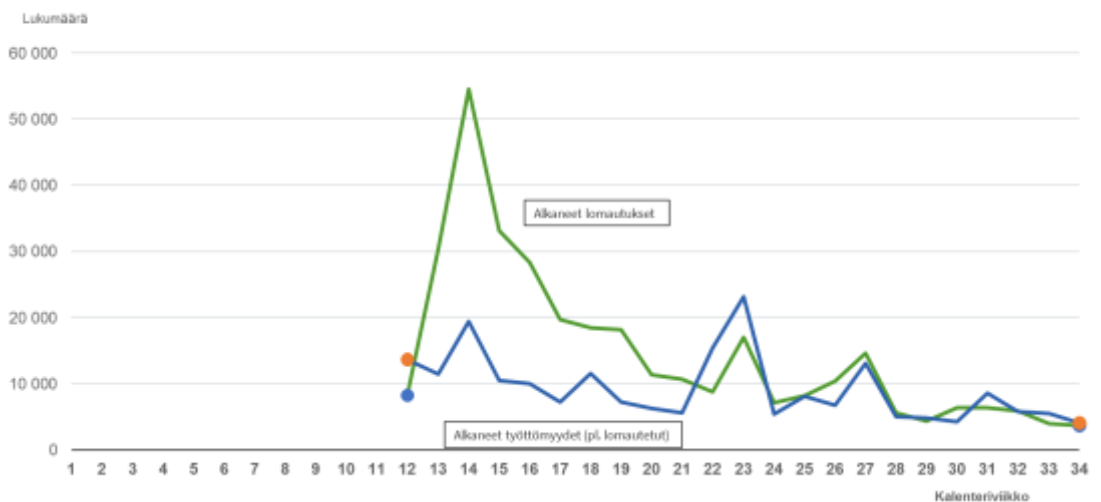
Suurin kasvu lomautettujen määrässä ajoittui huhtikuun alkuun. Lomautettujen määrä oli korkeimmillaan toukokuun alkupuolella (11.5.), jolloin lomautettuja oli yhteensä yli 170 000. Lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin, mikä heijastaa matkailun sekä hotelli- ja ravintola-aloihin kohdistuneita rajoituksia.

Lomautettujen lukumäärä kääntyi laskuun touko-kesäkuussa. TEM:n tietojen mukaan viikon 35 alussa (24.8.) kokoaikaisesti lomautettuja työttömiä työnhakijoita oli noin 65 000, mikä noin 40 000 vähemmän kuin heinäkuun alussa (lomautettuja 6.7. oli noin 105 000).

Kuvio: Kaikkien lomautettujen määrä sekä kaksi suurinta ammattiryhmää. Lähde: TEM. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Alkaneet lomautusjaksot lisääntyivät selvästi koronaepidemian alussa. Alkaneiden lomautusjaksojen määrä oli korkeimmillaan viikolla 14, jolloin alkaneita lomautusjaksoja oli yli 54 000. Alkaneet lomautusjaksot ovat vähentyneet kevään ja kesän kuluessa ja viikolla 34 alkaneita lomautusjaksoja oli noin 3700. Alkaneita työttömyysjaksoja oli vastaavalla viikolla noin 4100.

Kuvio: Alkaneet lomautus- ja työttömyysjaksot viikoilla 12–34. Lähde: TEM. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Koronavirusta todettu jätevesissä usean kaupungin alueella elokuussa

Tarja Pitkänen

Useiden kaupunkien jätevesissä todettiin koronavirusta elokuussa THL:n jätevesiseurannassa. Virusta todettiin erityisesti Helsingin Viikinmäen, Espoon Suomenojan ja Turun Kakolanmäen jätevedenpuhdistamoista kerätyistä jätevesinäytteistä. Lisäksi virusta on todettu elokuun aikana yksittäisistä näytteistä Tampereella, Raumalla ja Vaasassa. Jätevesitutkimus osoittaa selvästi, että koronavirusta on osoitettavissa jätevedestä samoilla paikkakunnilla, joilla on todettu myös koronarustartuntoja yksilötestauksessa.

Heinäkuussa, kun COVID-19-epidemiatilanne oli rauhallinen, löydökset olivat suurimmassa osassa laitoksia satunnaisia tai jäivät alle menetelmän havaitsemisrajan. Kesäkuussa koronavirusta esiintyi hieman heinäkuuta laajemmin.

Jätevesien sisältämien koronajäämien tuoreimmat näytteet kerättiin 16.-17.8. Koronavirusta löytyi tällöin Helsingin ja Turun alueilla kerätyistä jätevesinäytteistä. Tampereen, Kuopion ja Oulun jätevesissä koronavirusta ei tällä viikolla todettu. Viikkoa aiemmin eli 9.-10.8. kerätyissä viikkoseurantänäytteissä koronavirusta todettiin Helsingin ja Turun lisäksi Tampereen Viinikanlahden puhdistamolta.

Elokuun ensimmäisellä viikolla 2.-3.8. toteutettiin 28 eri jätevedenpuhdistamon kattava kuukausiseuranta, jolloin koronavirusta oli todettavissa Helsingin ja Turun lisäksi Espoossa, Raumalla ja Vaasassa.

[Jätevesitutkimuksen elokuun tiedote](#)

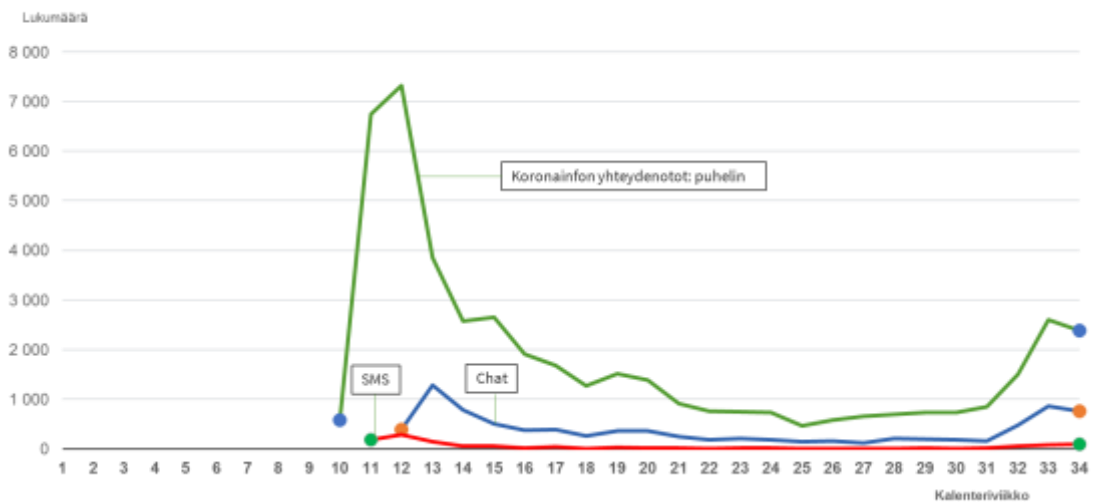
Väestön neuvonta ja ohjaus

Suomalaisten koronaan liittyvän tiedon tarve lisääntyi selvästi elokuussa

Marko Lähteenmäki, Minna Kuitunen ja Anna-Leena Lohiniva

Suomalaisten korona-epidemiaan liittyvien yhteydenottojen määrä Digi- ja väestötietoviraston koronaneuvontaan oli suurimmillaan viikolla 12, jolloin yhteydenottoja oli yhteensä lähes 8000. Tämän jälkeen yhteydenottojen määrä väheni ja vakiintui kesä-heinäkuussa uudelle tasolle.

Elokuussa yhteydenottojen määrä lisääntyi uudelleen. Yhteydenottoja oli viikolla 32 yhteensä yli 2000, kun heinäkuussa viikoittainen määrä oli noin puolet tästä. Viikolla 33 yhteydenotot lisääntyivät edelleen selvästi ja niitä yhteensä jo yli 3500, viikolla 34 vain hieman tätä vähemmän.

Kuvio: Yhteydenotot puhelimella, chat-viestillä ja tekstiviestillä (SMS) Digi- ja väestötietoviraston koronaneuvontaan viikoilla 10–34. Lähde: Digi- ja väestötietovirasto. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Digi- ja väestötietoviraston palvelukanavissa kysyttiin viikoilla 33–34 muun muassa:

- Erilaisista oireista/flunssasta; onko koronaa ja mitä teen, mihin otan yhteyttä, pääsenkö testeihin, pitääkö olla karanteenissa (terveysneuvontaa terveydenhuollosta)?
- Hengityssuojaimista ja suosituksista
- Matkustuksesta ja siihen liittyvistä rajoituksista ja suosituksista
- Lapsien sairastumisesta ja toimenpiteistä sekä rajoituksista päiväkotiin tai kouluun menossa
- Yleistä karanteenista mm. karanteenijat, omaehtoinen karanteeni, määrätty karanteeni

[THL:n kalvopaketti kansalaisten riskikäsityksistä](#)

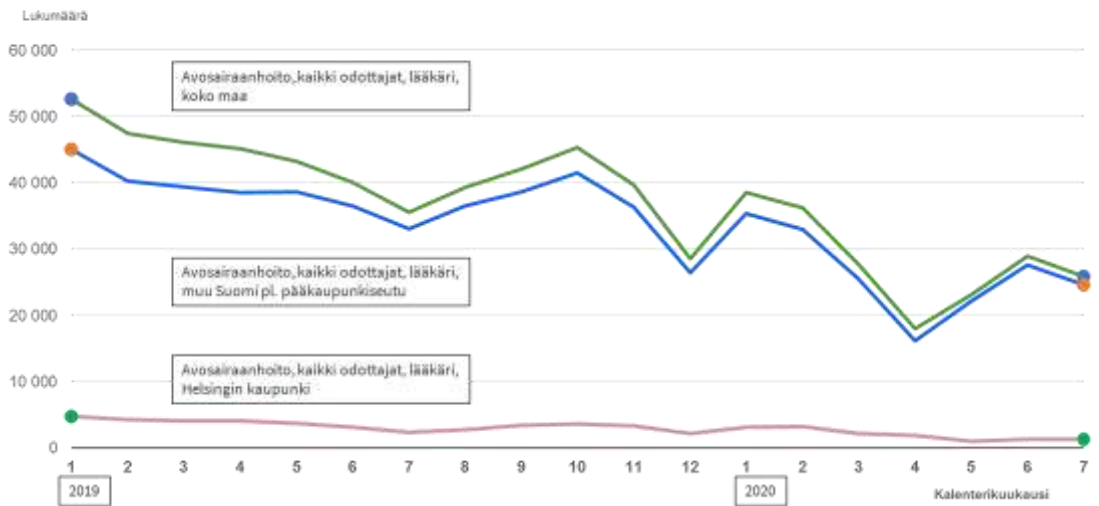
[Thl.fin koronasisältöjen käytön reaaliaikainen trendi](#)

Palvelut ja etuudet

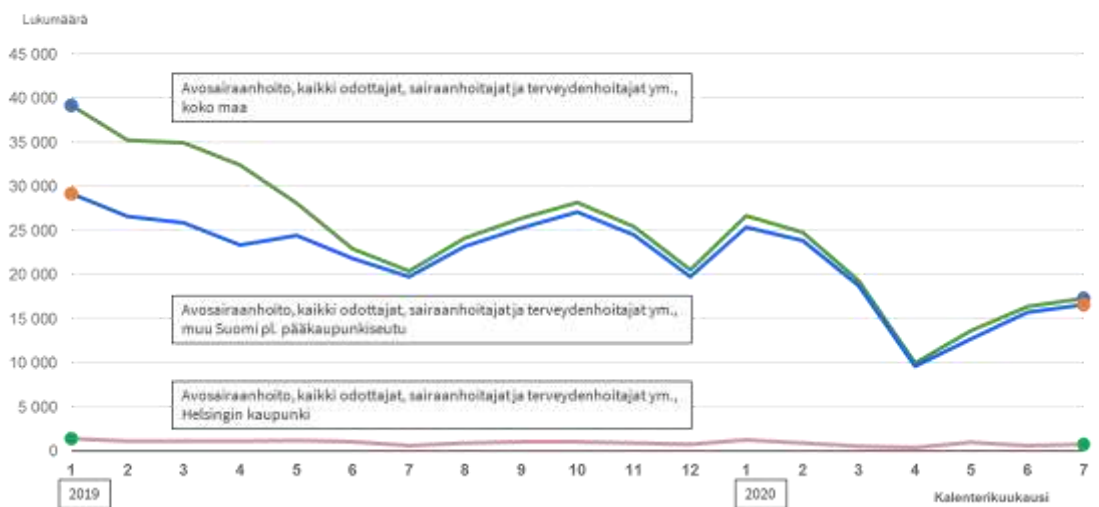
Avosairaanhoidon käyntejä odottavia henkilöitä vähemmän vuonna 2020 kuin edellisvuonna?

Vesa Jormanainen

Vuoden 2019 alusta avosairaanhoidon lääkärin sekä sairaan- ja terveydenhoitajan vastaanotolle odottavien määrä on laskevalla trendillä. Vastaanotolle odottavien lukumäärät ovat vähentyneet valtakunnallisesti, muualla Suomessa pois lukien pääkaupunkiseutu ja Helsingissä. Odottajia oli kesä-heinäkuussa 2020 noin puolet vuoden 2019 alun lukumääriin verrattuna.

Kuvio: Kaikki lääkärin vastaanotolle odottajat avosairaanhoidossa koko maassa, muualla Suomessa paitsi pääkaupunkiseudulla sekä Helsingissä kuukausittain vuosina 2019–2020. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

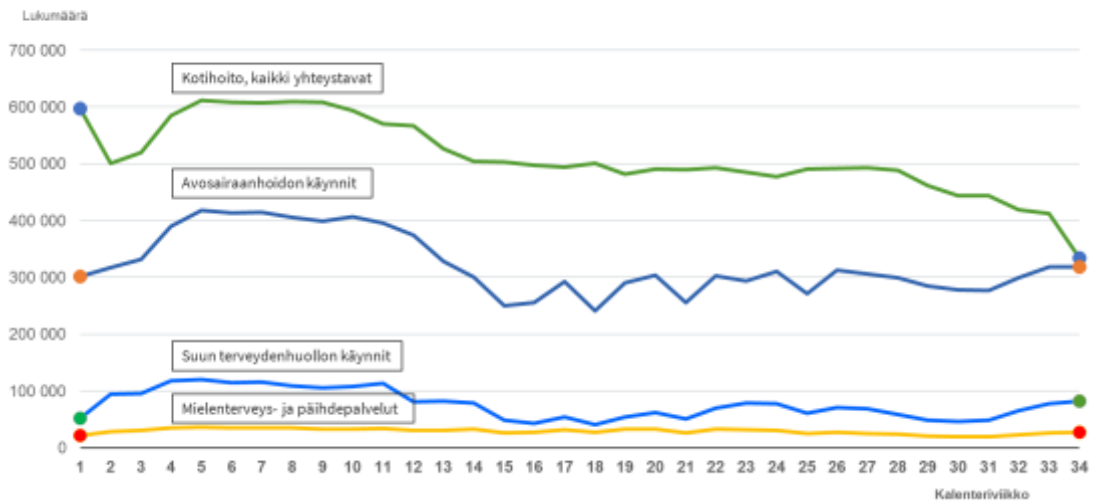

Kuvio: Kaikki sairaan- ja terveydenhoitajan vastaanotolle odottajat avosairaanhoidossa koko maassa, muualla Suomessa paitsi pääkaupunkiseudulla sekä Helsingissä kuukausittain vuosina 2019–2020. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Avohuollon palvelujen käynnit uudella tasollaan kevästä 2020

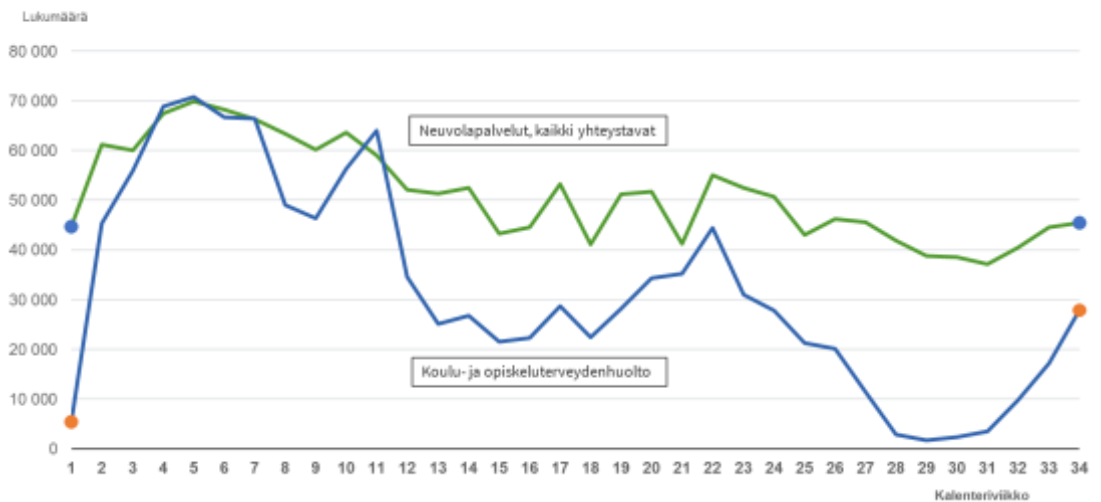
Vesa Jormanainen ja Juliaana Nauha

Keväällä ja kesällä uusille tasoilleen asettuneet avohuollon käynnit kääntyivät elokuussa nousevalle trendille kotihoidon käyntejä lukuun ottamatta. Käyntien nouseva trendi on havaittavissa avosairaanhoidossa, suun terveydenhuollossa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa.

Kuvio: Kotihoidon, avosairaanhoidon, suun terveydenhuollon sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen käynnit viikoilla 1–34. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Myös neuvolapalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käynnit kääntyivät kesän jälkeen nousevalle trendille.

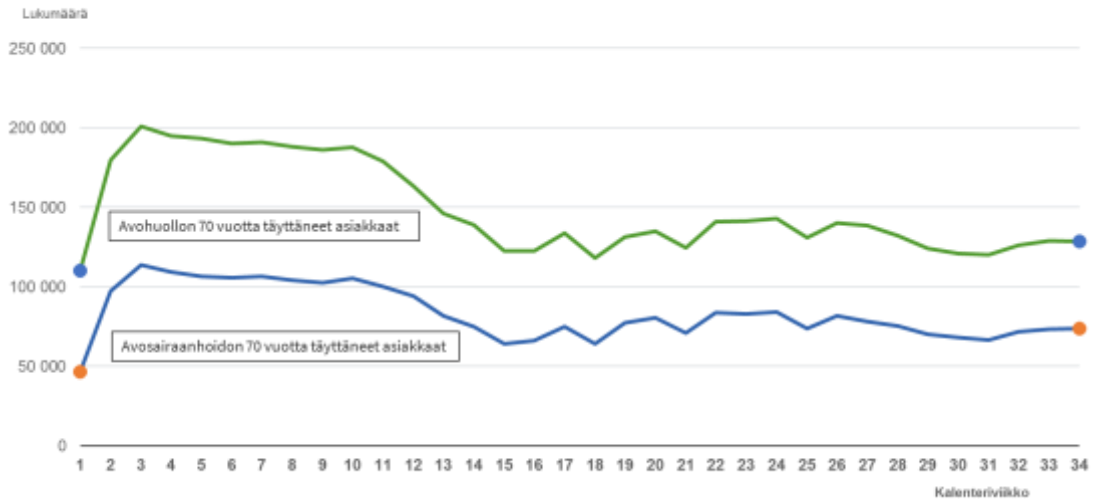

Kuvio: Neuvolapalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käynnit viikoilla 1–34. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Senioriasiakkaiden lukumäärät ja käynnit alkuvuotta pienemmät

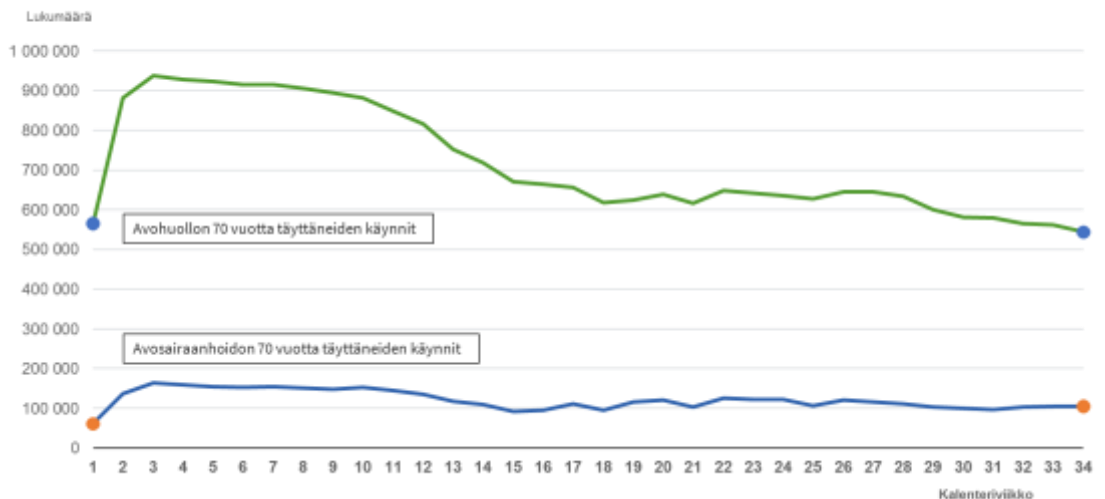
Vesa Jormanainen, Raimo Mahkonen ja Juliaana Nauha

Senioriasiakkaiden (70 vuotta täyttäneet henkilöt) lukumäärät jatkavat uudella tasolla myös elokuussa.

Kuvio: Avohuollon ja avosairaanhoidon senioriasiakkaat (70 vuotta täyttäneet) viikoilla 1–34. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Senioriasiakkaiden käynneissä avohuollossa on viitteellisesti laskeva trendi viikolta 28 alkaen, mikä voi muuttua kun tietoja päivitetään takautuvasti.

Kuvio: Avohuollon ja avosairaanhoidon senioriasiakkaiden (70 vuotta täyttäneet) käynnit viikoilla 1–34. Lähde: THL, Avohilmo. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Hammashoidon ja pitkäaikaissairauden hoitokäyntejä jää edelleen toteutumatta

Annamari Lundqvist ja työryhmä

Noin neljennes hammashoitopalveluja tarvinneista kertoo, että käynti jäi toteutumatta joko siksi että henkilö on itse perunut tai siirtänyt käynnin tai käynti on peruttu/siirretty sote-palveluista. Näin raportoivien osuus näyttäisi pienentyneen kevään tilanteesta. Vastaavasti viidennes pitkäaikaissairauden vuoksi hoitoa tarvinneista kertoo lääkäri- tai hoitajakäynnin jääneen toteutumatta. Tämäkin osuus näyttäisi pienentyneen kevään tilanteesta.

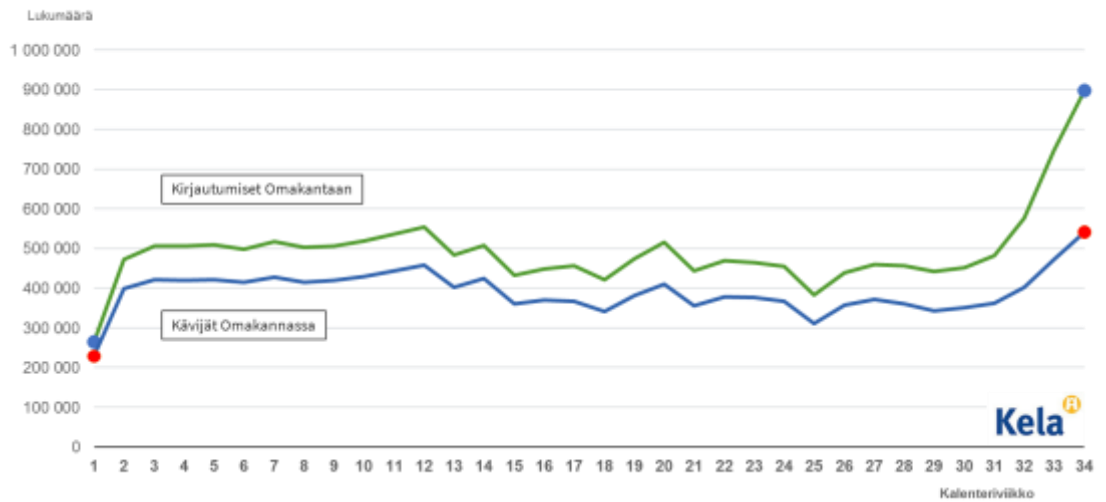
Kuvio: Toteutumattomat terveydenhoitokäynnit viikoilla 18–33. Lähde: THL, Serologinen väestötutkimus. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Tulokset perustuvat koronaepidemian serologisen vasta-ainetutkimuksen yhteydessä tehtyyn kyselyyn. Tutkimukseen kutsutaan joka viikko satunnaisesti valittu otos 18–69-vuotiaita Suomessa asuvia aikuisia. Kyselytiedonkeruu käynnistyi 28.4. Nyt julkaistut tulokset perustuvat 27.4.–16.8.2020 saatuihin vastauksiin.

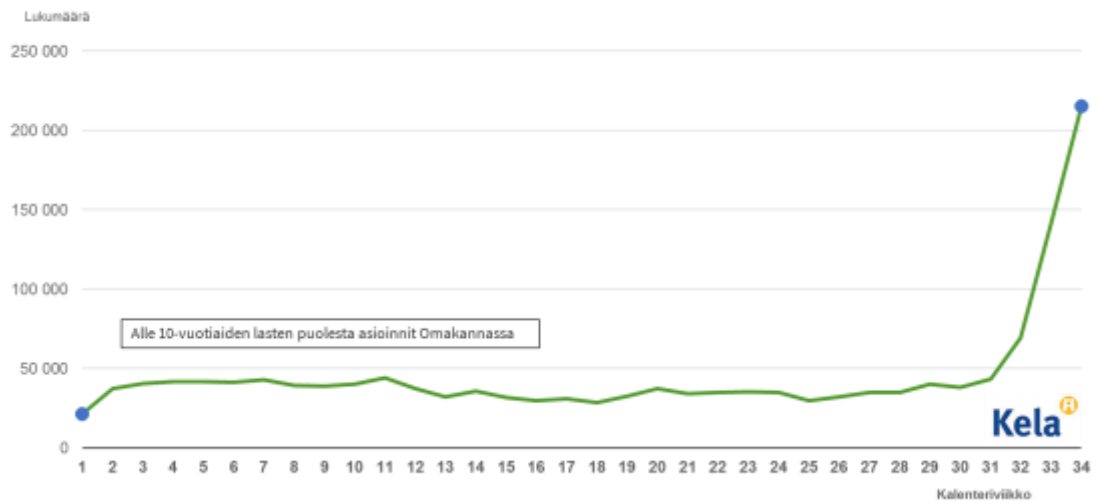
Omakannan käyttö kasvanut poikkeuksellisen paljon elokuun alussa

Vesa Jormanainen, Ari Helin ja Taina Sairanen

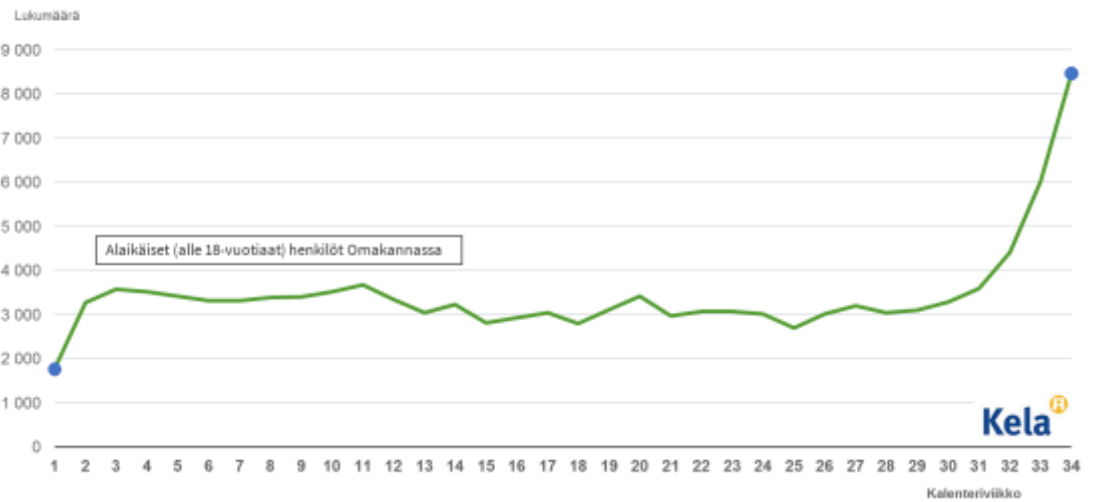
Kanta-palvelujen Omakannan käyttö on lisääntynyt merkittävästi elokuun alussa. Käytön kasvava trendi on selvästi havaittavissa palveluun kävijöiden ja kirjautumisten – myös alaikäisten (alle 18-vuotiaat henkilöt) osalta – sekä huoltajan alle 10-vuotiaan lapsensa puolesta asiointien suhteen. Omakannan käytön merkittävä kasvu ajoittuu lomakauden lopulle, koulujen ja opiskelun alkamisen sekä koronavirustestien merkittävän lukumäärän kasvun tienoille. Ainakin osa Omakannassa asiointien kasvusta voi selittyä koronavirustestien laboratoriotulosten katselulla palvelussa.

Kuvio: Omakantaa käyttäneet henkilöt ja palveluun kirjautumiset viikoilla 1–34. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Kuvio: Omakannassa huoltajan alle 10-vuotiaan lapsensa puolesta asiointit viikoilla 1–34. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

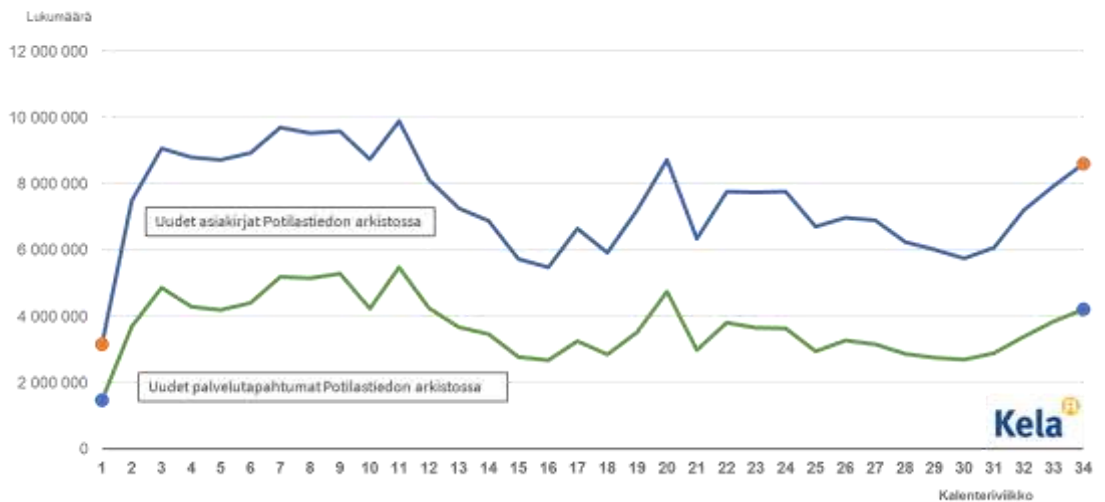

Kuvio: Omakantaan kirjautuneet alaikäiset (alle 18-vuotiaat) viikoilla 1–34. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Uudet palvelutapahtumat ja asiakirjat kasvavalle trendille

Vesa Jormanainen, Ari Helin ja Taina Sairanen

Viikoilla 31–32 havaittu uusien palvelutapahtumien ja asiakirjojen lukumäärien kasvu jatkuu edelleen elokuussa.

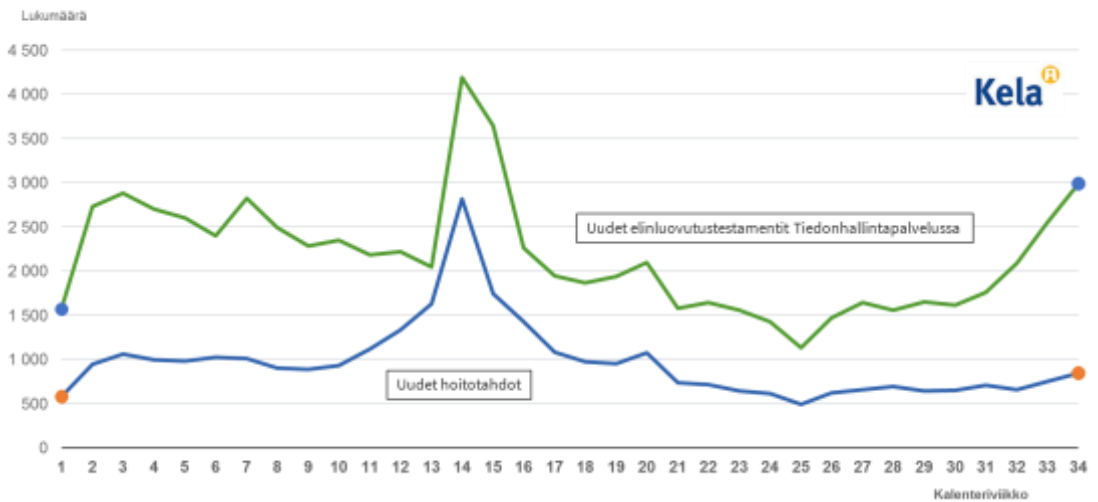

Kuvio: Uudet palvelutapahtumat ja asiakirjat Potilastiedon arkistossa viikoilla 1–34. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Uusien elinluovutustestamenttien lukumäärä poikkeuksellisella kasvutrendillä

Vesa Jormanainen, Ari Helin ja Taina Sairanen

Sekä uusia hoitotahtoja että uusia elinluovutustestamentteja kirjattiin kesälomakuukausia enemmän viikoilla 33–34. Erityisesti uusien elinluovutustestamenttien lukumäärä on poikkeuksellisen jyrkällä kasvavalla trendillä. Vastaava ilmiö havaittiin keväällä poikkeusolojen alussa.

Kuvio: Uudet elinluovutustestamentit ja hoitotahdot viikoilla 1–34. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Perustoimeentulotuen ja työttömyysturvan saajien määrät kääntyivät hienoiseen laskuun heinäkuussa

Vuokko Härmä ja Laura Kestilä

Sekä perustoimeentulotuen että työttömyysturvan saajien määrät olivat korkeimmillaan kesäkuussa ja Kelan tietojen mukaan tukea sai yhden kuukauden aikana useampi henkilö kuin vuosiin. Heinäkuussa tuen saajien määrät kääntyivät hienoiseen laskuun. Tätä saattaa selittää se, että lomautettuja on kutsuttu takaisin töihin.

Perustoimeentulotuen saajia oli heinäkuussa noin 7600 vähemmän kuin kesäkuussa, mutta edelleen kuusi prosenttia enemmän kuin edellisvuoden heinäkuussa. Uusien saajien ja saajakotitalouksien määrä tasaantui edelliskesän tasolle. Alueellisesti tarkasteltuna perustoimeentulotuen saajia oli heinäkuussa kaikissa maakunnissa vähemmän kuin kesäkuussa.

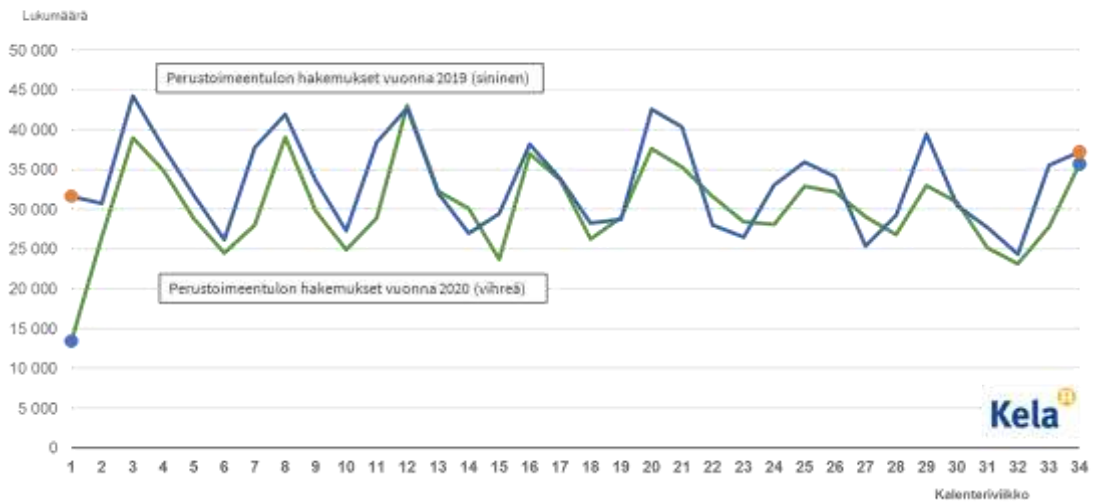
Kuvio: Perustoimeentulotukea saaneiden määrä (aiemmin tukea saaneet ja uudet saajat) kuukausittain vuosina 2019–2020. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Heinäkuussa työttömyysturvaa sai lähes 280 000 henkilöä, mikä on noin 7000 vähemmän kuin kesäkuussa, mutta noin 70 000 enemmän kuin heinäkuussa vuotta aiemmin. Uusia saajia oli heinäkuussa selvästi vähemmän kuin touko- ja kesäkuussa. Alueellisesti tarkasteltuna työttömyysturvan saajia oli heinäkuussa kaikissa maakunnissa vähemmän kuin kesäkuussa, mutta määrä oli edelleen huomattavasti edellisvuotta korkeammalla tasolla.

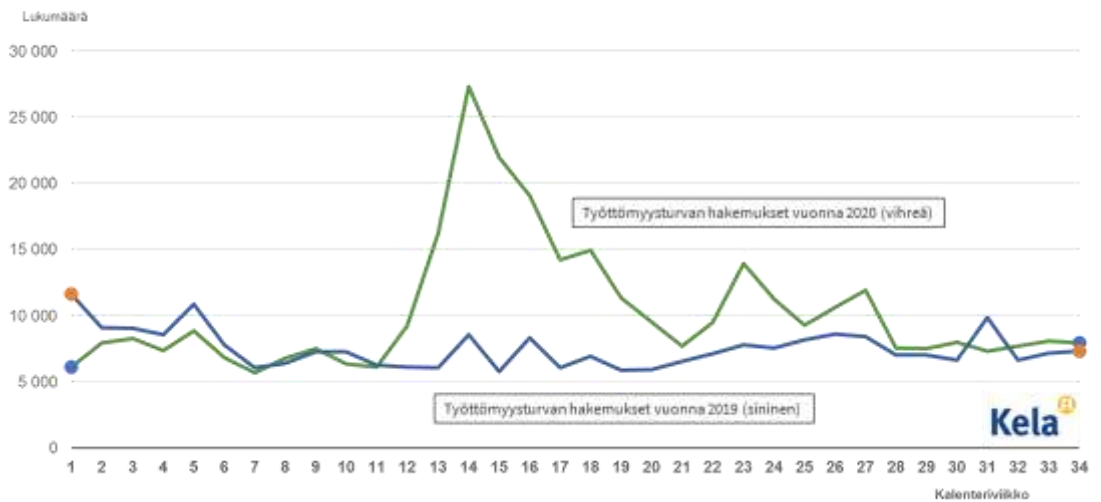
Kuvio: Työttömyysturvaa saaneiden määrä (aiemmin tukea saaneet ja uudet saajat) kuukausittain vuosina 2019–2020. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Perustoimeentulotuen hakemusten määrässä ei ole havaittu suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Viikolla 34 hakemusten määrä oli myös suurin piirtein edellisvuoden tasolla.

Kuvio: Perustoimeentulotuen hakemusten määrä viikoilla 1–34 vuosina 2019–2020. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Työttömyysturvahakemusten määrä lähti kasvun heti poikkeusolojen alkaessa ja oli suurimmillaan huhtikuun alussa. Kokonaisuudessaan työttömyysturvan hakemusmäärät ovat pysyneet edellisvuotta korkeammalla tasolla. Viime viikkoina hakemusten määrä on ollut hyvin lähellä edellisen vuoden tasoa.

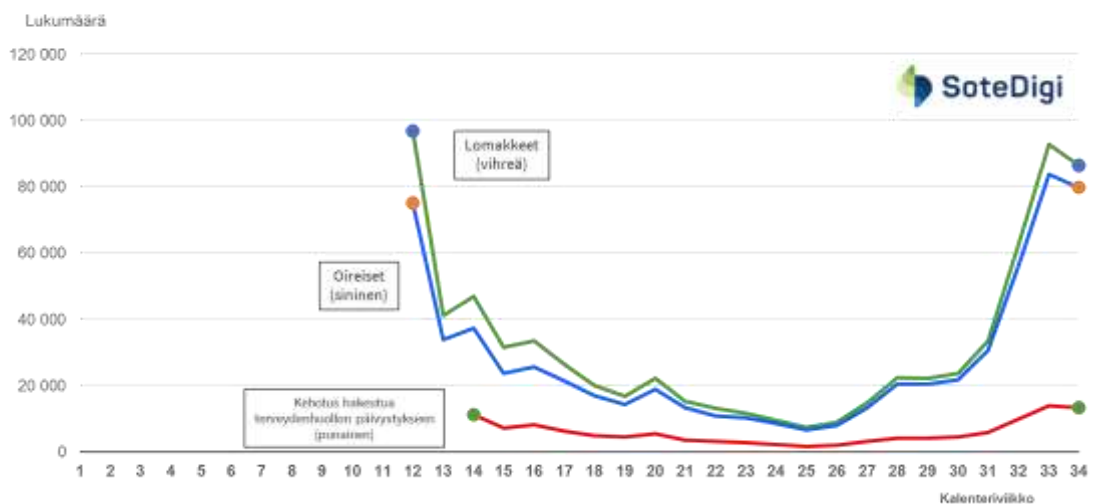
Kuvio: Työttömyysturvan hakemusten määrä viikoilla 1–34 vuosina 2019–2020. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Lääkinnälliset tuotteet ja laitteet, sovellukset ja rokotteet

Koronaviruksen oirearvioita on tehty ahkerasti heinä-elokuussa

Vesa Jormanainen

Koronaviruksen oirearvioiden lukumäärät viikoittain olivat elokuussa samalla tasolla kuin koronavirusepidemian alussa maaliskuussa. Viime aikoina suurempi osa oirearvioon vastanneista on kertonut olevansa oireisia verrattuna maaliskuuhun viikkoihin. Oirearvioon kirjattujen tietojen perusteella viime viikkoina kehotuksen hakeutua terveydenhuollon päivystykseen on saanut noin 15–20 prosenttia vastaajista. Valtakunnallisesti päivystykseen on ohjattu 6000–14 000 henkilöä viikoilla 31–34. Liittyvätkö kasvaneet oirearvioiden lukumäärät samanaikaisten koronavirustestien lukumäärien kasvuun jää selvitettäväksi tutkimuksellisin keinoin.

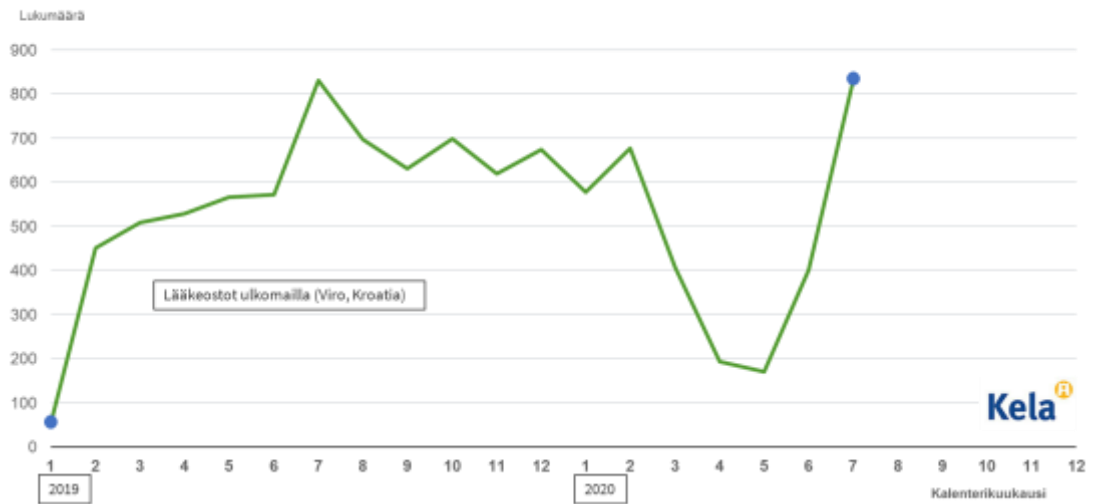

Kuvio: Omaolon koronaviruksen oirearviot viikoilla 1–34. Lähde: SoteDigi Oy ja THL. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Suomalaisten reseptilääkeostot ulkomailla vähenivät keväällä 2020

Vesa Jormanainen ja Konstantin Hyppönen

Suomalaisilla sähköisillä lääkemääräyksillä – ensimmäisenä Euroopassa – on voitu tehdä lääkeostoja Virossa tammikuun lopulta 2019 ja Kroatiassa kesäkuusta 2019 alkaen. Lääkeostojen lukumäärät kuukausittain ovat vaihdelleet noin 600–700 tasolla aina helmikuuhun 2020 saakka. Lääkeostojen määrä väheni voimakkaasti laivaliikenteen sulkemisen (rajoittamisen) aikana maaliskuussa. Lääkeostot ulkomailta (Viro) kääntyivät voimakkaaseen kasvuun kesä-heinäkuussa ja luku palasi heinäkuussa vuoden 2019 tasolle.

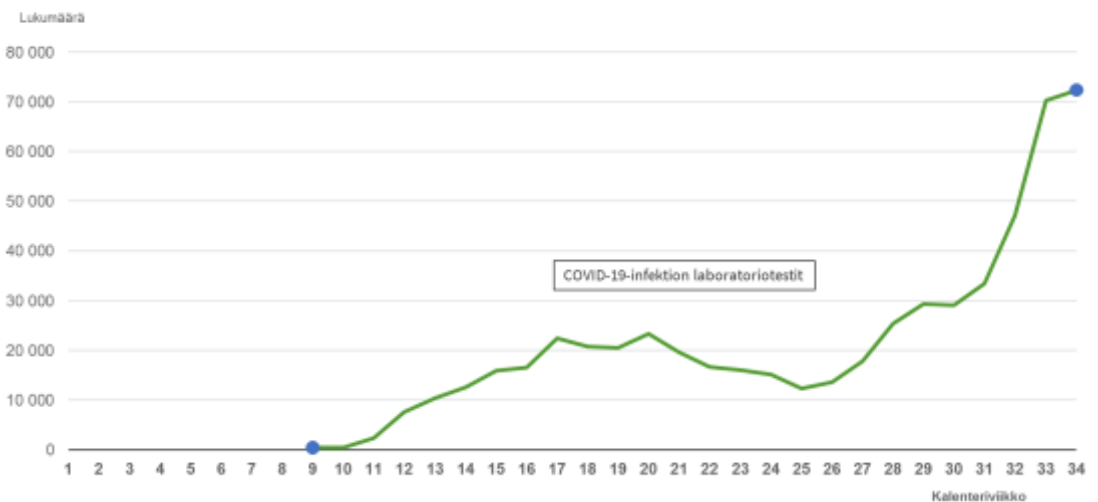

Kuvio: Suomalaisilla sähköisillä lääkemääräyksillä tehdyt lääkeostot ulkomailla (Viro ja Kroatia) kuukausittain vuosina 2019–2020. Lähde: Kela, Kanta-palvelut. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.

Koronavirustestien lukumäärät elokuussa lähes nelinkertaiset kevääseen verrattuna

Vesa Jormanainen

Koronavirustestejä tehtiin kasvavalla trendillä keväällä ja testien lukumäärä asettui noin 20 000 testiin viikossa (viikot 16–22). Viikoittain tehtyjen koronatestien lukumäärä lähti nousuun viikolla 27 ja on sen jälkeen ollut viime aikoina noin 70 000 tasolla (keskimäärin 10 000 testiä päivässä).

Kuvio: COVID-19-virusinfektion osoittamiseksi tehdyt laboratoriotestit viikoilla 9–34. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 26.8.2020.